

Abadia de Sant Josep de Clairval

Carta de l'hivern 2011,
Nadal

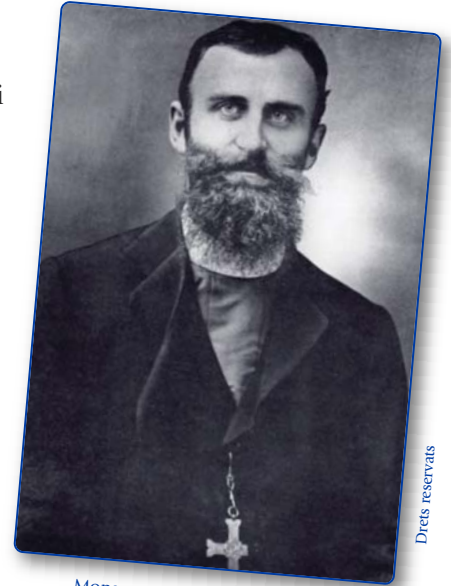
Estimats Amics,

Deu Monsenyor Boismenu que si algú es proposa afalagar-lo, digui d'ell: Va malacostumar el seu criat, fumava, feia algun tast d'alcohol i quan s'enfadava deia: «No m'emprenyeu». Aquestes observacions de Monsenyor Alain de Boismenu, "el bisbe dels Papús", ens deixen conjeturar, sota la dura escorça del vell missioner, la humilitat d'un gran cor, i la santedat revelada al natural.

Alain-Marie Guynot de Boismenu neix el 27 de desembre de l'any 1870 a Saint-Malo (França). La seva mare no sobreviu al naixement de l'últim dels seus onze fills. Alain serà criat per la seva germana gran, l'Agustina. L'infant mostra un caràcter viu i un temperament apassionat. Reconeix i admet l'autoritat del seu pare al qual venera, però es rebel·la de vegades contra la severitat de la seva germana. Un dia que aquesta el renya, aprofita per dir-li a l'Alain: «Tu no m'estimes doncs?» El nen fixa la seva mirada apassionada en ella i li respon: «Clar que t'estimo, però vull obeir-te lliurement». Aquella mateixa tarda, el seu pare, informat de la conversa entre els germans, li diu: «Alain, m'agradaria que volguessis obeir a la teva germana Agustina». El noi dóna la seva paraula que així serà. Cinquanta anys més tard, quan era bisbe des de feia gairebé trenta anys, confiarà rient a una de les seves nebodes: «Només obeeixo a dues persones en aquest món: a la meva germana Agustina i al Sant Pare». Segons el testimoni d'una companya de classe: «La convivència amb l'Alain, no sempre era fàcil, però posava tanta reflexió en les seves observacions i posava tan bon sentit de l'humor en tot el que feia, que jo l'hauria seguit arreu. Era un líder, un organitzador nat». Al col·legi, un dels sacerdots li va parlar d'una nova Congregació on envien missioners a les antípodes per a predicar l'Evangeli. L'ideal l'engresca, i el desig d'anar a Nova Guinea s'apodera d'ell. Entra doncs a formar part dels Missioners del Sagrat Cor de Issoudun (França), i fa els seus vots religiosos l'any 1888 i el 10 de febrer de 1895 és ordenat sacerdot.

«Sobretot fia de voler ser sant»

La missió de Nova Guinea, en aquell moment, està en gran perill: fam, febres, mort i dol, tot plegat una gran desolació. El vicari apostòlic, Monsenyor Navarre, viatja a França per a suscitar l'interès i demanar reforç. El Pare Alain voldria anar-hi, però els seus Superiors dubten: «Sembla de salut fràgil, i de més robusts que ell no van poder resistir el clima i les condicions de vida a la missió». D'altra banda, la Congregació necessita professors a

Monsenyor Alain de Boismenu

Drets reservats

la seva casa de formació. Durant quatre anys, compleix amb la seva tasca de professor. Aleshores, li escriu un bisbe missioner, Monsenyor Verjus al qual el Pare Alain havia confiat el seu desig, dient-li: «Segueix tenint Vostè la passió per les nostres estimades missions? Això m'agrada. Tan de bo pugui sentir-la per molt temps i que sigui l'únic propòsit de la seva vida!... Però li haig de dir una cosa: Sobretot ha de voler ser sant. En aquesta missió, cal mil vegades més de virtut, d'esperit de sacrifici i una fe potent i persistent, que no pas estant a Europa... Consideri com a excel·lent el dia que a Vostè l'hagin contrariat. Ha de preparar-se per a tenir molta paciència i per a tolerar els defectes dels seus germans. Això és essencial».

Un dia de l'any 1897, el Pare Alain rep, del seu Superior general, la notícia que el destina a Nova Guinea, part oriental de la gran illa anomenada Papua Nova Guinea. Aquesta missió es va fundar tretze anys abans. Quan el Pare Boismenu hi arribà, el 25 de gener de 1898, setze sacerdots i disset germans ajudants, distribuïts en les 20 estacions missioneres, tenien cura dels mil nou-cents cinquanta catòlics. Hi ha també una quinzena de religioses, les Filles de Nostra Senyora del Sagrat Cor. Les dues primeres setmanes seran destinades a visitar el conjunt de la missió. L'11 de febrer, el Pare Alain és anomenat pro-vicari general.

La part sud-est de l'illa, que els Missioners francesos del Sagrat Cor tenen al seu càrrec, és una possessió britànica. Està sota l'autoritat d'un governador anglès que pretén prohibir als catòlics l'evangelització dels sectors reservats als protestants. El Pare Alain defensa amb fermesa el

dret de la llibertat de proclamar l'Evangeli. Per evitar els conflictes, pren la iniciativa d'anar-se'n més lluny, cap a les regions encara inexplorades de les muntanyes, per a establir-hi les primeres missions. Aquesta decisió serà confirmada uns anys més tard pel mateix Papa sant Pius X, que dirà al Pare Alain, ja ordenat bisbe: «La lluita no és benefactora. Tenim immensos territoris lliures: anem-hi. No cal enfrontar-nos amb els Protestants. Encara que no puguem unir-nos a ells, són per a nosaltres un complement car prediquen part de la veritat».

Efectivament, com diu el concili Vaticà II: «Aquestes Esglésies i Comunitats separades, malgrat veiem com pateixen les seves deficiències, no estan buides de significat i de valor en el misteri de la salvació» (*Unitatis redintegratio*, 3).

Passat un any, el Pare Alain és anomenat bisbe en qualitat d'ajudant de Monsenyor Navarre. La consagració serà el 18 de març de 1900, a la basílica de Montmartre de París. Encara no té trenta anys. Monsenyor Alain -és la manera afectuosa com l'anomenaran generalment- dona fe d'una activitat extraordinària. No es podrà escapar de les febres equatorials, però la seva salut les resistirà. Cada any, recorre diverses vegades el territori de la missió, visita els llocs distants, a dies de marxa entre ells. Funda noves estacions, obre nous districtes. Un dels seus missioners declara: «Es desplaça amb una rapidesa sorprenent, sigui a peu, a cavall o bé en una miserable barca. Ell sempre és allà on cal dir una paraula ferma per a potenciar i prendre les decisions adients».

De tornada cap a Papua Nova Guinea, l'any 1911, després de la seva visita *ad limina* (visita quinquennial dels bisbes a Roma), Monsenyor Boismenu, un cop anomenat vicari apostòlic, reprèn amb vigor l'obra de civilització i d'evangelització: orfenats, escoles parroquials, elementals i professionals, escoles de catequistes, sobretot per a preparar persones capacitades que formaran cristians i despertaran en ells la vocació religiosa. Afirmar el bisbe, convençut que el futur de la missió es troba en la formació d'un clergat autòcton: «Es tracta de tenir no només cristians, sinó una cristiandat».

Les respostes de Déu

Monsenyor Alain té el suport en el Senyor present en l'Eucaristia: «Construeixo prop de la meua residència de Yule Island, una capella episcopal. Necessito tenir el Santíssim molt prop, per a poder, en qualsevol moment, anar a trobar Nostre Senyor i parlar-li de la meua missió, exposar-li les meves preocupacions, les meves dificultats. Fer-ho en la solitud, parlar-li de cor a cor. Hi ha moments en que cap home pot aconsellar-me, hi ha coses que no puc confiar a ningú, i és tan beneficiós, tan relaxant poder recollir-se completament sol, i esperar les bones idees, les bones solucions que són, les respostes de Déu...»

Durant la Primera Guerra Mundial, la missió viu moments de molta precarietat. Tot i que els missioners estiguin eximits de servir sota cap bandera, no poden comptar amb l'enviament de reforços. A més a més, el suport financer els manca cruelment. Malgrat tot, segons un pla de visites a les estacions i als llocs distants, s'atenen tots els sectors de la missió. Per a mantenir els seus sacerdots en aquesta situació difícil, Monsenyor Alain publica una carta pastoral en la qual es pot llegir: «Si voleu donar al vostre esforç, la seva plena mesura i garantir-ne l'èxit, poseu-hi una gran quantitat d'element sobrenatural. És l'element essencial, el principal factor del resultat. No hi ha res que ho pugui substituir: ni la dedicació, ni els coneixements tècnics, ni un treball aferrissat. Sense aquest factor essencial, només hi ha neguit estèril, temps perdut i malbaratar les forces. Amb l'element sobrenatural, el més petit esforç queda fertilitzat, la més petita dedicació es multiplica i l'èxit final, queda garantit».

L'any 1918, algunes noies papús decideixen fer-se religioses. Monsenyor Alain Boismenu les reuneix en comunitat i els hi dona el nom de Serventes de Nostre Senyor, però aviat se les anomenarà amb el nom d'"Ancelles". La Mare Maria Teresa Noblet arriba de França i pren la direcció de la nova fundació. Aquesta religiosa forma al servei de l'apostolat, les noies indígenes les quals Monsenyor Boismenu, a partir de 1925, enviarà a diferents estacions de la missió. La Mare Maria Teresa comparteix l'ideal del seu bisbe. En el seu cor hi viu la mateixa passió: l'amor a Déu i la salvació de les ànimes.

La disposició invisible de la història

En aquestes regions, encara sota el poder del príncep de les tenebres, és intensa la lluita per a extirpar les pràctiques supersticioses. En una carta pastoral del 29 de setembre de 1922, Monsenyor Boismenu escriu als seus sacerdots: «És ben veritat que hi ha dos reialmes que es reparteixen el món i es disputen les ànimes. Dos exèrcits en lluita sempre i de forma violenta: l'exèrcit de JESUCRIST, l'Església, vehement per a salvar les ànimes, i l'exèrcit de Satanàs, furiós i desitjós per dur-les a la perdició. Guerra sense pausa ni pietat. Molts ho ignoren, molts ho veuen només com una ficció. Malgrat tot però, això és ben real. És la disposició invisible de la història del món, des del principi fins el final». Després d'haver recordat que Llucifer és ple d'odi contra Déu i els homes, el bisbe continua descobrint als seus lectors la tàctica diabòlica: «Privar l'ésser humà de la vida sobrenatural i deixar-lo al nivell de la natura, on aquest ésser diabòlic reprèn els seus avantatges i el seu imperi sobre les criatures raonables. Que bé ho aconsegueix també, en el món civilitzat! Com sap limitar-los en l'única part natural, com si no hi hagués res més! Els condueix, en massa, cap a les coses únicament visibles i els hi té enganyosament atrapats».

Aquesta temptació de limitar el nostre horitzó a les coses d'aquest món, ens és revelada també pel Papa Benet XVI: «La majoria dels homes considera com a

secundaris els assumptes de Déu: “no cal tenir pressa”... Sí, la immensa majoria, estem disposats a deixar-ho per a més tard. Sobretot, fem el que, aquí i ara, ens sembla urgent. En la llista de les prioritats, Déu es troba sovint, gairebé a l'últim lloc. Pensem que encara hi ha temps de preocupar-se'n.» Davant d'aquesta desviació, el Papa proposa l'exemple dels pastors de l'Evangelí de Nadal: Els pastors, després d'haver escoltat el missatge de l'Àngel, es diuen l'un a l'altre: *Anem fins a Betlem* (Lc 2,15-16). Ho van fer immediatament. Es van apressar, diu literalment el text grec. El que se'ls havia anunciat era tan important que s'havien de posar en marxa immediatament. Clarament, el que se'ls havia dit allí, anava absolutament més enllà de l'ordinari. Allò canviava el món. El Salvador havia nascut. El Fill de David tan esperat, havia vingut al món, a la seva ciutat. Què hi havia de més important? L'Evangelí ens ensenya que Déu té la prioritat. Si alguna cosa en la nostra vida és urgent, és la qüestió de Déu... Déu és important, és la realitat més important de la nostra vida. És aquesta prioritat, precisament, la que ens ensenyen els pastors. Volem aprendre d'ells, no deixar-nos ofegar per totes les coses que semblen urgents en la nostra vida diària, però no ho són. Volem aprendre d'ells, la llibertat interior de posar en segon terme les altres ocupacions – per importants que semblin – i acostar-nos a Déu, deixar-lo entrar en la nostra vida, i en el nostre temps. El temps consagrat a Déu i, a partir d'Ell, al nostre pròxim, mai és un temps perdut. És el temps en el qual vivim de debò, en el qual vivim en la plenitud de la humanitat » (24 de desembre de 2009).

Per a neutralitzar la influència diabòlica, Monsenyor Alain recomana l'oració als sants Àngels: «Iguals per naturalesa als dimonis, els sants Àngels gaudeixen de l'amor de Déu. Descobrixen les intencions i el rastre de l'adversari. Cap perill nostre els passa desapercebut. De vegades, l'eliminen espontàniament. També ens informen, i si volem, ens ajuden enèrgicament a fer-li front, apaivagant les nostres passions, il·luminant la nostra intel·ligència, consolidant la nostra voluntat, enfortint el nostre sentiment, i s'uneixen a nosaltres per a obtenir un augment de gràcia i de força. Contents de servir a Déu, servint-nos a nosaltres, el seu servei és un servei d'amor car els Àngels ens estimen amb un bellíssim sentit de l'amistat que supera la nostra imaginació. Com que saben exactament el preu de les nostres ànimes, volen la nostra salvació d'una manera més apassionada que les ganes que té Satanàs per la nostra perdició. Ah! si la nostra fe fos més senzilla, i més conscient el sentiment de la presència dels nostres Àngels, del seu amor, del valor de la seva ajuda! Si estiguéssim més atents a la seva atenció envers nosaltres, confiéssim més en la seva ajuda, quina força tindríem per a nosaltres mateixos i pel nostre ministeri!»

L'únic objectiu de l'Església

El 28 de febrer de 1926, el Papa Pius XI publicava l'encíclica *Rerum Ecclesiae*, la qual assenyalaria profundament la història missionera de l'Església.

Monsenyor Alain la presenta així: «Pius XI declara la llei suprema de l'apostolat: la salvació del major nombre possible d'ànimes, i traça fermament la línia que cal seguir per a arribar-hi... És l'accent mateix del Mestre diví. La seva veu, la respiració del seu Esperit que, a través de totes les èpoques, condueixen l'Església a la seva missió... Dilatar el regne de Crist per tot arreu, portar a tots els homes la salvació: aquest és l'únic objectiu de l'Església militant». El Concili Vaticà II, també, va destacar la crida de l'Església a la missió:

«Enviada per Déu a les nacions per a ser el sagrament universal de salvació, l'Església, en virtut de les exigències íntimes del seu esperit catòlic i obeint l'ordre del seu fundador, es dedica amb tot l'esforç a la predicació de l'Evangelí a tots els homes...» (Decret *Ad gentes*, 1). El *Catecisme de l'Església Catòlica* explica: «L'últim objectiu de la missió només és de fer participar les persones en la comunió que existeix entre el Pare i el Fill en el seu Esperit d'amor. És d'aquest amor de Déu per tothom que l'Església sempre fa brollar l'obligació i la força del seu impuls missioner perquè *l'amor de Crist ens estimula* (2 Co 5,14). En efecte, *Déu vol que tots siguem salvats i arribem al coneixement de la veritat* (1 T 2,4). Déu vol la salvació de tothom mitjançant el coneixement de la veritat. La salvació es troba en la veritat. Els que obeeixen la proposició de l'Esperit, ja estan de debò en el camí de la salvació; però l'Església, a la qual aquesta veritat fou confiada, ha d'anar a la recerca de llur desig per a fer-la seva. Perquè l'Església creu en el disseny universal de la salvació, li cal ser missionera » (CEC 850-851).

El primer sacerdot indígena

Les directrius de Pius XI s'apliquen tan bé a Papua Nova Guinea, que en pocs mesos, vint-i-tres noves tribus van ser visitades pels missioners, i obertes divuit noves estacions. L'any 1929, Monsenyor Alain Boismenu podia escriure als seus missioners: «No heu fet foc de palla. Més de dos mil catecúmens són instruïts, cinc vegades més que l'any 1925. Vàreu prendre seriosament la consigna romana, i heu dut la campanya evangèlica de manera molt satisfactòria. El ritme és bo i agrada a Déu. Ell vol ser servit amb audàcia». L'any 1930, Monsenyor Alain viatja novament a Roma per a la visita *ad limina*. Amb aquest motiu, roman un temps amb la seva família. Allí rep la petició, d'una de les seves nebodes, de seguir-lo a Papua Nova Guinea. Un any més tard, Solange Bazin de Jessey estarà in situ, per a succeir la Mare Maria Teresa Noblet, morta a principis d'any. L'any 1935, la missió de Papua Nova Guinea celebra els cinquanta anys. Un esdeveniment memorable obre aquest any jubilar: la inauguració del primer convent de Carmelites de les illes oceàniques. Ja feia anys que Monsenyor Alain perseguia la realització d'aquest projecte. L'any 1937 té una altra alegria: Acollir el primer sacerdot indígena, el Pare Lluís Vanghéké, de la tribu de Mékéo, ordenat a Madagascar on l'havia enviat per a fer els seus estudis. En una carta pastoral, el bisbe deixa esclatar la seva alegria: «Aquest humil fill de la nostra terra, el tenim ja sacerdot de Déu, Ministre autoritzat de

la redempció del seu Fill i íntim amic del nostre diví Mestre i Senyor JESUCRIST... En veure un dels seus a l'altar, a la trona, al confessional, veuran en viu l'harmoniosa fusió dels colors en la unitat de l'Església, indiferent a les castes, fusió enlloc estrangera ».

El maig de 1941, la notícia s'estén: Monsenyor Alain està molt malalt! Un missioner recull llavors del seu bisbe aquestes paraules: « Si he d'anar-me'n, que sigui la voluntat de Déu. Demani amb mi que es faci. Demano perdó a tots, a tots als qui he pogut fer mal, pels que he estat massa sever, pels que no he estat prou bo, pels que han mancats de suport per culpa meua, per manca de la justa mesura en la justícia... Sí, perdoneu-me tots. Jo, no tinc res per a perdonar, res. Som tots d'una mateixa família, veritat? Hem pogut fer-nos patir mútuament, però ens hem perdonat mútuament... » Contra totes les previsions, el bisbe recupera la salut i pot tornar a fer, mesos més tard, les seves visites pastorals.

L'extensió de les hostilitats en el Pacífic durant la Segona Guerra Mundial, és una prova ben dura per les missions. El febrer de 1942, les forces japoneses desembarquen a la costa septentrional de Nova Guinea. En aquest context inquietant, Monsenyor Alain dona directius: pren disposicions per a evitar l'escassetat de queviures; a nivell pastoral, precisa les condicions requerides per a l'absolució general i destaca que, les ajudes espirituals cal donar-les a tots els bel·ligerants, qualsevol que sigui la seva nacionalitat.

El temps per a estimar amb profunditat

L'any 1945, el Vaticà anomena successor de Monsenyor Alain al Pare Andreu Sorin. Alegria per a tothom però, Monsenyor Alain Boismenu romandrà a

El lema episcopal de Monsenyor Alain Boismenu: *Ut cognoscant Te* (que et coneguin), està en el discurs pronunciat per JESÚS després del darrer Sopar: *La vida eterna és que ells et coneguin a Tu, l'únic veritable Déu, i a qui has enviat, JESUCRIST* (Jn 17,3). La felicitat, la passió d'aquest bisbe, fou conduir les persones al coneixement de Déu, el qual només pot salvar-les i fer-les sentir-se satisfetes definitivament. Que l'exemple del seu zel ens ajudi a estendre arreu, el Regne de Déu i a conduir les ànimes cap al Cel!

Vostè i la seva família, sempre estan en les nostres pregàries. Els monjos us desitgem un Bon Nadal i un Felç Any Nou!

Dom Antoine Marie
o.n.b.

Papua Nova Guinea. Durant set anys viurà al peu de les muntanyes. Des de la seva ermita, el bisbe segueix fent favors a moltes ànimes, però sobretot es dedica a l'oració. Escriu a un missioner: « Visc retirat en la meua ermita, agregada a una petita capella on puc encara, gràcies a Déu, celebrar cada dia la santa Missa; aquest favor de Déu espero tenir-lo fins el final: quin suprem consol pels veterans, poder encara complir l'*opus redemptionis* (l'obra de la redempció) ». Quan el seu final comença a apropar-se, escriu a un dels seus nebots: « Em sento impotent, i ja res no marxa, excepte el cor, que des d'ara té temps per a estimar amb profunditat. Quina felicitat poder dir que hom pot estimar cada vegada més, i que un dia se'ns donarà la facultat d'estimar perfectament ».

Els missioners, assabentats que llur Pare és prop del seu final, van a fer-li companyia. El moribund els acull amb la seva acostumada amabilitat i els confia: « No m'agrada la manera que em pren alguns llibres d'espiritualitat per a parlar de la indiferència cristiana. Tenim un cor, no?, i és per a estimar. Nostre Senyor estimava. El que el Senyor no vol, és que nosaltres estimem fins el punt d'encallar-nos. És necessari poder alliberar-se a la primera crida i estar preparats per a totes les separacions, això ja fa prou mal ». Sentint minvar les seves forces, observa pausadament els missioners que l'envolten i els hi diu amb autoritat: « Aguanteu, sigueu valents ». El 5 de novembre de 1953, a les tres de la tarda, el seu cor deixà de bategar, just en el moment de recitar el versicle, « Senyor, en les teves mans deixo el meu esperit ».

El seu cos reposa a Kubuna, en el cementiri del Barri Florit entre la Mare Maria Teresa Noblet i la Mare Solange Bazin de Jersey (la neboda). La seva causa de beatificació està en curs.

Ajudes:

- Xecs ordinaris a nom de 'Abbaye St. Joseph de Clairval'
  - Per mitjà del seu propi Banc, ingressos en el nostre compte:
Abbaye St. Joseph de Clairval C.C.C. 2104 - Of.: 3335 - D.C.: 07 - N°: 9113949609 (Caixa Duero).
  - Targeta de crèdit (Visa, CB, Mastercard) consulti la nostra pàgina web: <http://www.clairval.com/>
- Fax: 03 80 96 25 29 — E-mail: abbaye@clairval.com — <http://www.clairval.com/>

Abbaye Saint-Joseph de Clairval (Ed. catalana) ISSN: 1956-3914 - Dépôt légal: date de parution - Directeur de publication: Dom Antoine Beauchef - Imprimerie: Traditions Monastiques - 21150 Flavigny-sur-Ozerain.

ABBAYE SAINT-JOSEPH DE CLAIRVAL – 21150 FLAVIGNY-SUR-OZERAIN – FRANCE

Fax : 00 33 3 80 96 25 29 — E-mail : abbaye@clairval.com — Site : <http://www.clairval.com/>